

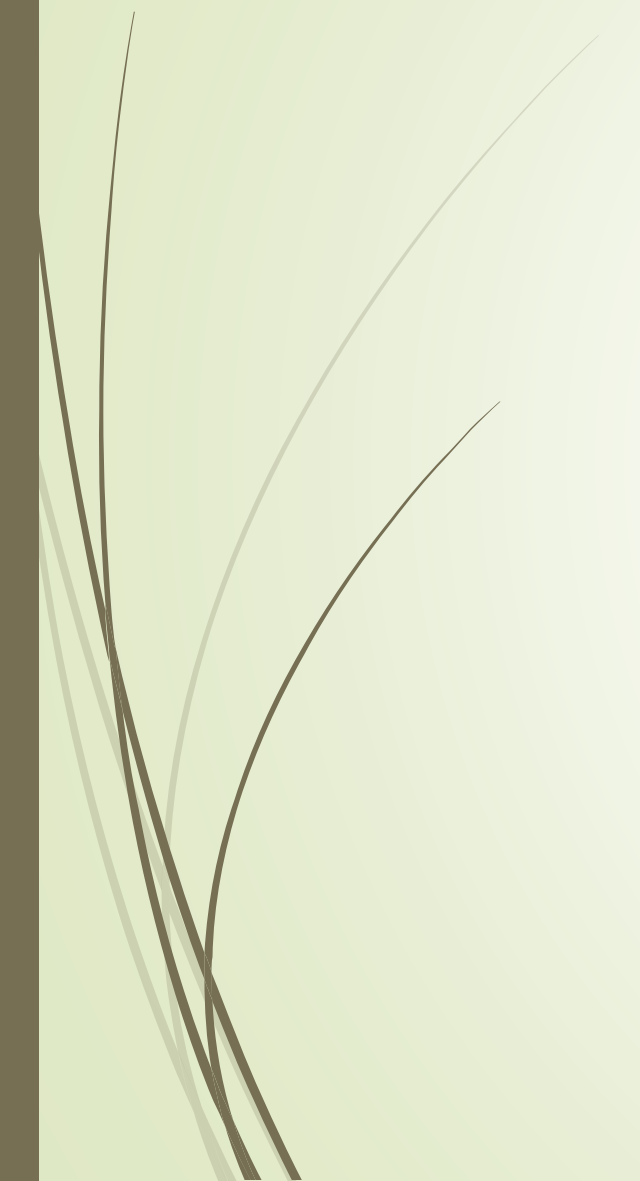

به نام خداوند جان و خرد کزین برتر اندیشه برنگذرد

➤ ادبیات فارسی

➤ پایه هفتم

➤ درس هفدهم (ما می توانیم) - نیایش

ما می توانیم برگرفته از مجموعه داستان « نغمه عشق » اثر « کلیک مورمان »

- پیام و محتوای درس :
- انسان ها باید همواره از افکار منفی فاصله بگیرند و با انرژی مثبت به زندگی بپردازند . آن چیزی که در زندگی مهم است ، تلاش و اراده قوی است ؛ یعنی باید « توانستن » را در ذهن جای بدهیم و از « نتوانستن » رها شویم .
- « خواستن ، توانستن است »

معنای واژه های دشوار درس :

- تسهيلات = اقداماتی که برای آسان و راحت تر کردن کارها انجام می شود ، امکانات (جمع تسهیل)
- اوراق = برگ ها ، کاغذها (جمع ورق)
- سماجت = پافشاری، اصرار کردن
- اراده = تصمیم قطعی وادار = مجبور کردن به انجام کاری
- سراغ کسی یا چیزی رفتن = به جست و جوی چیزی رفتن
- بالاخره = سرانجام ، عاقبت
- انتها = پایان ، نهایت
- دفن کردن = به خاک سپردن ، چیزی را زیر خاک کردن
- حدّ اقل = دست کم

معنای واژه های دشوار :

- بلافاصله = فوری
- ابد = زمانی که نهایت ندارد ، جاودان ، همیشگی
- قرین = همراه
- عنایت = بخشایش ، لطف ، توجه
- آمین = اجابت کن ، بپذیر ، کلمه ای است که پس از دعا می گویند
- نمادین = آن چه به عنوان نماد به کار برده می شود ، نمایشی
- ترحیم = طلب آمرزش و مغفرت برای مرده ، درود فرستادن بر مرده
- اعلامیه = آگهی ، خبر یا مطلبی که به صورت کتبی یا شفاهی به اطلاع مردم می رسد
- تدفین = دفن کردن

نیایش

- کمال الدین محمود ، معروف به خواجوی کرمانی ، از شاعران معروف قرن هفتم و هشتم هجری است . از آثار او می توان به « کمال نامه » ، « گوهرنامه » ، « گل و نروز » اشاره کرد .
- « گل و نروز » یکی از آثار اوست که در قالب مثنوی و به پیروی از « خسرو و شیرین » نظامی سروده است .

خداوندا ، به حق نیک مردان

که احوال بدم را نیک گردان

معنی بیت :
خدایا ، تو را به
انسان های
خوب و نیکوکار
قسم می دهم
که حال و وضع
مرا نیک و خوب
بگردان

خداوندا : ندا و
منادا

نیک مردان :
واژه غیرساده

نیک مردان =
انسان های
نیکوکار

احوال =
وضعیت
جسمی و
روحی (جمع
حال)

آرایه های
ادبی :

تضاد : نیک
، بد

تعداد جملات : ۳ جمله
قافیه : نیک مردان ، گردان

ردیف : -

مکن ما را از این درگاه محروم چو گنجشکان ، مران ما را ازین بوم

- معنی بیت : خدایا ، ما را از درگاه خودت محروم نکن و مانند گنجشکان ما را از بارگاهت دور نکن
- معنی واژه های دشوار : محروم = بی نصیب ، بی بهره
- بوم = زادگاه ، سرزمین (در این شعر ، بارگاه خداوند)
- آرایه های ادبی : تشبیه (مشبه : ما مشبه به : گنجشکان)
- نکات دستوری : مران : فعل نهی قافیه : محروم ردیف : -
- تعداد جملات : ۲ جمله

روانی ده که دیدار تو جوید

زبانی ده که آسرار تو گوید

➤ معنی بیت : خدایا ، زبانی به من بده که رازهای تو را بازگو کند و روح و جانی به من بده که در جست و جوی دیدن تو باشد

➤ معنی واژه های دشوار : ده = بده آسرار = رازها (جمع سِرّ)

➤ جوید = جست و جو کند

➤ آرایه های ادبی : جناس (گوید ، جوید)

➤ نکات دستوری :

➤ ده : فعل امر اسرار : کلمه ساده روان : کلمه ساده

➤ زبان : کلمه ساده

➤ تعداد جملات : ۴ جمله قافیه : گوید ، جوید ردیف : -

به معنی ، شمع جانم برفروزان

دلم در آتش غفلت مسوزان

- معنی بیت : ای خدا ، وجودم را از غفلت و نادانی رها کن و با نور معنوی و حقیقت خودت ، وجودم را روشن گردان
- معنی واژه های دشوار : برفروزان = روشن کن ، شعله ور ساز
- غفلت = ناآگاهی ، بی خبری
- آرایه های ادبی :
- تشبیه : آتش غفلت (مشبه : غفلت مشبه^{۱۸} به : آتش)
- تشبیه : شمع جان (مشبه : جان مشبه^{۱۹} به : شمع)
- نکات دستوری : مسوزان : فعل نهی
- تعداد جملات : ۲ جمله قافیه : مسوزان ، برفروزان ردیف : -

کنون گر دست گیری ، جای آن هست که گر دستم نگیری ، رفتم از دست

➤ معنی بیت : اکنون اگر کمکم کنی ، شایسته است زیرا اگر مرا یاری نکنی ، از بین می روم

➤ آرایه های ادبی :

➤ کنایه : « دست گرفتن » ، کنایه از « کمک کردن »

➤ کنایه : « از دست رفتن » کنایه از « نابود شدن »

➤ جناس : هست ، دست

➤ نکات دستوری : تعداد جملات : ۴ جمله

قافیه : هست ، دست

➤ ردیف : -

به راه آور مرا ، کافتادم از راه

مکن دورم ز نزدیکان درگاه

➤ معنی بیت : خدایا ، مرا از دوستان و نزدیکان درگاهت دور نکن ، مرا به راه راست هدایت کن زیرا گمراه شده ام .

➤ آرایه های ادبی :

➤ کنایه : « از راه افتادن » کنایه از « گمراه شدن »

➤ کنایه : « به راه آوردن » کنایه از « هدایت کردن »

➤ تضاد : دور ، نزدیک

➤ نکات دستوری : کافتادم : مخففِ « که افتادم »

➤ تعداد جملات : ۳ جمله قافیه : درگاه ، راه ردیف : -

تو را خوانم به هر رازی که خوانم تو را دانم به هر چیزی که دانم

➤ معنی بیت : من در هر راز و سخنی ، تو را ستایش می کنم و در بین همه چیزها تنها تو را به عنوان خدای بلند مرتبه می شناسم

➤ نکات دستوری :

➤ تعداد جملات : ۴ جمله قافیه : خوانم ، دانم ردیف : -